

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 101 Екологія
Освітня програма – Екологія
Рік навчання 2, семестр 3
Форма здобуття вищої освіти денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

**Лектор навчальної
дисципліни**
**Контактна інформація
лектора (e-mail)**
**URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України**

Павлюк Сергій Дмитрович

pavluksd@ukr.net **pavluksd@nubip.edu.ua**

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2641>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни формує знання з фундаментальних та прикладних аспектів екологічної безпеки довкілля, уміння і навички з використання методів та методик оцінки впливу на навколишнє середовище, визначення ризиків виникнення надзвичайних ситуацій, обробки, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

Головними практичними принципами забезпечення екологічної безпеки є дотриманих встановлених державою та органами влади допустимих рівнів впливу на людину та природне середовище; здійснення екологічного обґрунтованого раціонального природокористування; своєчасне виявлення, відновлення порушених екологічних систем і природних комплексів; розроблення комплексних показників оцінювання екологічної безпеки акваторій і територій та її прогнозування, виявлення зон екологічної кризи, лиха, катастрофи.

Компетентності навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК7 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

ФК11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

ФК12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

ПРН4. Застосовувати принципи управління, на яких базується система екологічної, біологічної та радіаційної безпеки.

ПРН9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оціню- вання
ІІІ семестр				
Модуль 1. Екологічна ситуація та її оцінка				
Тема 1. Вступ. Основні поняття та визначення екологічної безпеки	2/2	Знати історію становлення поняття екобезпека, категорії та принципи, критерії та ознаки екологічної безпеки. Розуміти головні екологічні закони	Здача практичної роботи	10
Тема 2. Норми екологічної безпеки	2/2	Знати нормативно-правові акти, що регулюють екологічну безпеку, нормативи екобезпеки. Вміти використовувати екологічні нормативи у професійній діяльності	Здача практичної роботи	10
Тема 3. Екологічна безпека – пріоритетний принцип збалансованого розвитку країни	2/4	Знати взаємозв'язок між економічним розвитком і екологічною безпекою, сучасні екологічні виклики та загрози для країни. Вміти аналізувати екологічні ризики та їх вплив на соціально-економічний розвиток	Здача практичної роботи	10
Тема 4. Загальні положення концепції екологічної небезпеки	2/2	Знати основні джерела та фактори екологічної небезпеки, види екологічних загроз. Вміти ідентифікувати та аналізувати екологічні загрози	Здача практичної роботи	10
Тема 5. Аналіз ризику	2/4	Знати що таке ризик, його екологічні аспекти Вміти ідентифікувати фактори ризику, управляти ризиком, розраховувати можливий ризик виникнення надзвичайних ситуацій	Здача практичної роботи	10
Тема 6. Екологічна безпека територій в умовах надзвичайних ситуацій	4/4	Знати поняття, характеристику та класифікацію НС, зони екологічної катастрофи та зони підвищеної екологічної небезпеки, стихійне лихо. Вміти правильно себе вести в умовах НС	Здача практичної роботи	10
Тема 7. Формування екологічної небезпеки у сфері виробничо-господарської діяльності	2/4	Знати основні джерела екологічної небезпеки у промисловості, енергетиці, сільському господарстві та транспорті. Вміти виявляти та аналізувати екологічні загрози у виробничій діяльності	Виконання самостійної роботи	10
Модульна робота 1	16/22	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №1	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №1				100
Модуль 2. Оцінка екологічної безпеки територій і акваторій України				
Тема 8. Управління екологічною	2/4	Знати основи управління екологічною безпекою на	Здача практичної	10

безпекою в умовах виробничо-господарської діяльності		підприємствах. Вміти застосовувати сучасні екотехнології для зменшення впливу виробництва на довкілля	роботи	
Тема 9. Радіаційна та ядерна безпека як складова екологічної безпеки територій і акваторій	2/2	Знати загальний Стан радіаційного забруднення НС України, джерела іонізуючого випромінювання, Поняття зони відчуження, зони обов'язкового відселення, вимоги екологічної безпеки при використанні ядерної енергії	Здача практичної роботи	10
Тема 10. Механізм правового забезпечення екологічної безпеки в Україні	2/4	Знати основні законодавчі акти України у сфері екологічної безпеки. Вміти визначати види юридичної відповідальності за екологічні правопорушення	Здача практичної роботи	10
Тема 11. Екологічна безпека ґрунтового середовища України	2/4	Володіти інформацією про забруднення НС, відчуження та деградацію земель, стан с/г угідь, процеси опустелювання і техногенної деградації земель України	Здача практичної роботи	10
Тема 12. Екологічна безпека басейну Дніпра та дніпровських водосховищ	2/4	Знати характеристику басейну Дніпра та його водосховищ, їх екологічні проблеми. Вміти знаходити шляхи виходу з кризової ситуації яка склалася на Дніпрі	Здача практичної роботи	10
Тема 13. Заходи запобігання правопорушенням у сфері екологічної безпеки	2/3	Знати види правопорушень у сфері екологічної безпеки. Вміти застосовувати правові норми для попередження екологічних злочинів	Здача практичної роботи	10
Тема 14. Державні санкції у сфері екологічної безпеки	2/2	Знати нормативно-правову базу екологічних санкцій. Вміти визначати види відповідальності за екологічні правопорушення	Виконання самостійної роботи	10
Модульна робота 2	14/23	Оцінювання результату засвоєння знань та умінь відповідно до тем, які включені до модуля №2	Виконання тесту (30 тестових запитань)	30
Сума балів за Модуль №2				100
Навчальна робота	30/45	середньозважене двох модулів помножене на 0,7		70
Екзамен		30% від загальної оцінки за курс		30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Всі лабораторні і самостійні роботи мають закінчуватися власним висновком, щодо отриманого результату. Списування під час модульних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Шмандій В.М., Клименко М.О., Голік Ю.С. Екологічна безпека: Підручник. – Херсон: Олді-плюс, 2019. – 366 с.
2. Екологічна безпека: навчальний посібник. Краснянський М.Ю. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 180 с.
3. Хилько М. І. Екологічна безпека України: Навчальний посібник / М. І. Хилько. – К., 2017. – 266 с.
4. Кузьмина В. А. Екологічна безпека: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2020. 124 с.
5. Полукаров Ю.О., Праховнік Н.А., Землянська О.В. Екологічна безпека та цивільний захист: конспект лекцій [Електронний ресурс]:– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 184 с.
6. Мороз О.І., Петрушка І.М., Кузь О.Н. та ін. Екологічна безпека. Навчальний посібник – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 292 с.
7. Станкевич С. В. Екологічна безпека і контроль: навч. посіб. / С.В. Станкевич, Л.В. Головань, М.Ю. Станкевич; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2022. – 133 с.
8. Краснова Ю.А. Право екологічної безпеки: навчальний посібник – К.: ЦП «Компринт», 2019. – 238 с.